

nogen Ængstelse for, at dette kunde volde enkelte af de mindre Skoler Vanskeligheder, og skønt Udvalgets Flertal maa erkende, at Tilskuddet med de nuværende Bestemmelser kan blive uforholdsmæssig stort til de ganske smaa Skoler, har man dog ment det nødvendigt at foreslaa Ændringer, der gør det mindre vanskeligt at oprette nye Skoler og lettere for de bestaaende Skoler at bevare den erhvervede Anerkendelse. Hertil sigter Ændringsforslagene under Nr. 3, 4, 5, 6, 16, 17 og 18.

Størrelsen af Statsbidraget til Skolerne er i § 2 foreslaaet saaledes, som det vedtoges ved Tillægsloven af 17. Januar 1908. Heri har Udvalget ikke fundet Grund til at foreslaa nogen Forandring, hvorimod man i Ændringsforslagene under Nr. 7, 8 og 9 foreslaar andre Fordelingsregler, saaledes at ingen Skole kan faa ud over 2,500 Kr. i aarligt Bidrag, samt at det Beløb, der stilles til Ministerens fri Raadighed, nedsættes fra 15,000 Kr. til 10,000 Kr.

Da Udvalget maa anse det for ønskeligt, at Lærerne ved de i Forslaget nævnte Skoler kan sikre sig en nogenlunde rimelig Pension, naar de paa Grund af Alder eller Svaghed maa fratæde deres Virksomhed, og saaledes at Understøttelse til disse Lærere paa Finansloven efterhaanden kan undgaas, foreslaas det (Ændringsforslag Nr. 11) at forhøje det aarlige Bidrag til Lærernes Understøttelseskasse fra 10,000 Kr. til 20,000 Kr.

Da den Modenhedsattest, der tidligere krævedes af de understøttede Elever, der søgte Landbrugsskolerne, ved Loven af 1902 ganske bortfaldt for visse Landbrugsskoler og delvis ogsaa for de almindelige Landbrugsskoler, skønner man ikke rettere, end at det Kray, der blev tilbage, er af saa ringe Betydning, at den ved Loven af 1902 skabte Ulighed ikke bør opretholdes, og Udvalget stiller i Henhold hertil Ændringsforslag under Nr. 12.

Under Ændringsforslag Nr. 10 foreslaar Udvalget et yderligere aarligt Tilskud paa 30,000 Kr. til den udvidede Folkehøjskole i Askov. Skolen har hidtil aarlig

modtaget 6,000 Kr. af den paa Højskoleloven givne Bevilling, idet der i en Anmærkning til Finansloven for 1894—95 (Rigsdagstidende 1893—94, Tillæg C. Sp. 805) er hjemlet den Ret til at betragtes som Dobbeltskole; men foruden dette Beløb bevilgedes til den udvidede Skole paa Finansloven for 1890—91 et Beløb paa 5,000 Kr., og dette Beløb er gentagne Gange forhøjet og har siden Finansaaret 1901—02 andraget 11,500 Kr. aarlig, hvoraf 3,000 Kr. anvendes til Understøttelse af ubemidlede Elever, der besøger Skolens 2det Vinterkursus.

Som det fremgaar af de som Bilag vedføjede Skrivelser fra Bestyrelsen for Foreningen af Højskoler og Landbrugsskoler samt fra Askov Højskoles Forstander og Lærerraad, har man længe næret Ønske om at kunne foretage en Udvidelse af Skolens Undervisning, men har savnet de fornødne Midler hertil. Udvalget henviser til disse Bilag, der giver Oplysning om Skolens Virksomhed og de økonomiske Vilkaar, hvorunder der arbejdes, samt begrundet Nødvendigheden af det foreslaaede Beløb til forøgede Lærerkrafter, til Forrentning af den fornødne Kapital til Udvidelse og Ombygning af Skolens Undervisningslokaler og til nogen Forbedring af de nuværende Lønningsforhold, der efter det foreliggende maa anses for ret paa-trængende.

Den udvidede Højskoles Formaal maa først og fremmest være dette at udvikle og dygtiggøre Eleverne, saaledes at deres Evner kan komme til fuld Brug og Nytte i deres private og offentlige Virksomhed. Allerede nu har adskillige af de unge Mænd, der er udgaaet fra Højskolen, en ikke ringe Betydning som Ledere af Gymnastikforeninger, Ungdomsforeninger o. l., og skal man i højere Grad end hidtil fremme Oplysningsarbejdet for Ungdommen i Overgangsalderen, da vil Landets Lærere ikke alene kunne magte denne Opgave, men da gælder det om, at der rundt i Landet findes Mænd og Kvinder med Villie og Evne til at deltage i et saadant Arbejde.